

Školní rok 1924 - 1925.

Učitel'ský
sbor

Při zdejší škole počátkem školního roku ustanoveno 8 učitel'ských sil definitivních, vyučujících v 5 def. třídách postupných se 2 def. pobočkami (při IV. a V. tř.):

1) Jaroslav Metlický, def. říd. uč., t. č. na dovolené jako říd. uč. v Žilině na Slovensku. Zastupován byl zatím. uč. Stanislavem Molčem, rat. uč. ve Vel. Popovicích.

2) František Ludvík, def. uč., nastoupil 1. září 1924 dle ustanovení zem. šk. rady v Praze z 4/6 1923 č. 2 - A - 3267/ 9 ai 1921 č. 48. 489. ; od téhož dne pověřen byl vedením správy školy dle výn. okr. šk. výb. na Kr. Vinohradech z 14/8 1924 č. 3539. Předtím vyučoval jako def. říd. uč. na 5 tř. obecné škole v Kunvaldě na Žambercku.

3) František Háže, def. uč., nevyučoval vůbec na zdejší škole, t. č. vyučuje jako odborný uč. na III. měšťanské škole ve Vršovicích. Zastupuje ho uč. Jan Bachna.

4) Bohuš Vacek, def. uč.

5) Karel Dlabal, def. uč., od 1. února 1925 přikázán byl okr. šk. výborem na Král. Vinohradech dle výnosu z 30/1 1925 na zdejší měšťanskou školu jako zástupce odbor. učitele esetra statum. Za něho vyučovala na obecné škole od 1/2 25 zast. uč. Růžena Vacková z 1. dívčí obec. šk. ve Vršovicích.

6) Ludmila Mandlíková, def. uč., t.č. na dovolené pro studium a jiné přípravy k založení lesní školky v Praze. (vynes. zem. šk. rady v Praze z 22/9 1924 č. II - A - 3391/18 ai 1922 č.j. 91.381, okr. šk. výb. na Kr. Vinohradech ze dne 28/11 24 č. 4.372), zastupována byla def. uč. bez urč. místa Františkem Votenglem z obec. smíš. školy na Kr. Vinohradech.

7) Anežka Macháčková - Tomanová, def. uč., při prozatímní výměně s Růženou Vičarovou - Svatošovou t. č. vyučuje jako zatímně přidělená zastup. uč. při obec. šk. dívčí v Brně na Křenové. Zastupuje ji zatím. uč. Jaroslava Dlabalová - Metlická.

8) Marie Zdrábecká - Drožáková, def. uč. žen. ruč.prací a domácích nauk.

Anna Šimůnková, uč. ruč. pr. a dom. nauk jako druhá učitelka toho oboru zastupovala uč. Jarmilu Libenskou - Sykytovou, t.č. na dovolené.

Josef Fencl, zdejší kaplan, vyučoval náboženství římskokatolickému.

František Nechvátal, bohoslovec, byl duchovní správou církve československé ve Vršovicích pověřen vyučovati náboženství československému.

Josef Kučera, katecheta na Kr. Vinohradech, vyučoval náboženství česko-bratrskému.

Z 8. def. učit. sil působí zde 7(3), a z 8 vyučujících bydlí zde 4.

Jednotlivé třídy byly vyučovány těmito učiteli a učitelkami:

U 1.třídy František Ludvík po celý rok

U 2.třídy Bohuš Vacek po celý rok, vyjímajíc dobu jeho zdravotní dovolené od 26/1 do 31/3, kdy pro nařízenou zákonem restrikcí učitelstva nebyl za něho nikdy ustanoven a vyučovali zastupováním členové sboru při spojených třídách 4.a) b); tísnilo se tu 80 dětí, kdežto místnost stačí nejvýše pro 60.

U 3.tř. Jaroslava Dlabalová - Metlická od 1/9 do 30/9, a od 16/4 do 27/6.

Zařízení ve vyučování U době od 1/10 do 15/4 vyučovala zast. uč. Ludmila Secká, poněvadž třídní uč. J. Dlabalová - Metlická měla zdravotní dovolenou.

U 4.a třídy Jan Bachna po celý rok

U 4.b třídy v 1.pololetí Karel Dlabal, ve 2.pololetí, kdy tento uč. vyučoval na zdejší měšť. škole, Růžena Vacková.

U 5.a třídy Stanislav Nole po celý rok.

U 5.b třídy František Votengl po celý rok.

Římskokatolickému náboženství vyučovalo se po 2 hod. týdně v 5 oddělení při nejvyšším počtu 60 dětí v oddělení, československému nábož. po 1. hodinu týdně ve 2 odd., československému po 1.hodině týdně v 1.odd. po 3.hod.týdně, k vyučování přihlásily se 72 děti. U vyučovali dle 4. a 5. tříd učitelé Jan Bachna, jako nezkoušený bez odměny, a Fr. Votengl se zkouškou za pololetní odměnu 150 Kč dle zákona (do 28.hod. vyučovacích celkem v týdnu)

Ženským ručním pracím a nauce o domácím hospodářství vyučováno od 2. třídy v 6 odděleních celkem 17 hodin týdně, z nichž připadlo uč. A. Šimánkové 11 hod., a uč. Zdrubecké - Dvořákové 6 hod. Obě učitelky vyučovaly ještě na jiných školách. U době zdravotní dovolené uč. M. Zdrubecké - Dvořákové od 1/1 - 31/3 1925 vyučovala Anna Burešová, zast. uč.

Odškolení
osady
Miličova.

Počátkem tohoto školního roku vyloučena byla osada (dvůr) Miličov ze zdejší školní obce a přiškolená k Petrovicům.

Školní zpráva; zápis,

Školní zápis ze dne 1. září 1924 vykazuje tento počet dětí:

do I. tř. 32 hoši a 17 dívek, celkem 49

do II. tř. 22 hoši a 23 dívek, celkem 45

do III. tř. 24 hoši a 19 dívek, celkem 43

do IV. a) tř. 37 hoši a 0 dívek, celkem 37

do IV. b) tř. 0 hoši a 43 dívek, celkem 43

do V. a) tř. 53 hoši a 0 dívek, celkem 53

do V. b) tř. 0 hoši a 56 dívek, celkem 56 .

168 hochů a 158 dívek, celkově 326 ; oproti loňskému zápisu jeví se úbytek 42 dětí

Náboženské
vyznání

Dle náboženského vyznání bylo:

237 římských katolíků, = 73%,

37 příslušníků církve československé, = 11%,

7 příslušníků církve českobratrské evangelické, = 2%,

2 příslušníci církve židovské, = 0,7%,

1 příslušník církve pravoslavné, = 0,3%,

42 nepříslušeli žádné církvi, = 13%.

K žádostem rodičů osvobozeno bylo od vyučování náboženství vesměs římskokatolického 16 dětí.

Školní
docházka a
zdravotní stav
; sociální
poměry

Za celý rok bylo 114.339 vyučovacích půldnů, z těch

Nezameškaných 106.339 půldnů = 93.04%, (loni 92.33%),

Zamešk. omluv. 7.273 půldny = 6.36%, (loni 7.29%),

Zamešk. neomluv. 727 půldnů = 0.60 %, (loni 0.38%)

Školní docházka trpěla četnými onemocněními dětí spálou a záškrtkem. Školní a městský okresní lékař MUDr. Jan Soukup k omezení nákazy nařídil přerušiti vyučování na několik dní, což postihlo všechny třídy v různých obdobích. Závadou ve školní docházce bylo také, že starší děti opatrovaly doma mladší sourozence, kdy rodiče musili za výdělkem a neměli komu svěřiti malých dětí. Přišli-li školáci z takových rodin do školy, přivedli si i malé sourozence. Učitelstvo s ohledem na

běžné sociální poměry trpělo tuto nenáležitost, ačkoli to bylo na újmu prospěchu i kázně žactva, jinak by ti školáci nepřišli do školy vůbec. Učitelé, místní školní rada i občanské organizace při každé příležitosti pobízeli úřady hlav. města Prahy, aby zřízena byla v Hostivaři opatrovna, projektovaná na místě nynější obecní stodoly vedle obecního domu (úřadovny) na hlavní ulici pod školou, rozpočet na stavbu jí činí 800tisíc Kč.

Opatrovna

Organismus dětský vlivem poválečných poměrů jest slabý, zejména u dětí z četných chudých dělnických rodin, kde v jediné malé, zdravotním podmínkám zcela nevyhovující místnosti těsní se rodina o několika členech. Sociální péče hlavního města Prahy měla k tomu zřetel a poskytovala 39 dětem obědy v místním hostinci „Na růžku“.

Přetížení
žactva

Školní lékař pilně a obezřetně při častých návštěvách ve škole sleduje zdravotní stav dětí. Přetížení žactva učivem nese také částečně vinu na neuspokojivých zdravotních poměrech jeho, neboť nově zavedenými vyučovacími předměty občanskou naukou a výchovou, pak ručními pracemi výchovnými bylo ubráno času k probrání látky v jiných předmětech, takže žactvo místo poškození oddechu zvýšenou domácí pílí snaží se osvojit si probírané učivo. O nabytých zkušenostech ve vyučování novým předmětům podává učitelstvo zprávy nadřízeným úřadům a dle toho budou definitivně upraveny nové učebné osnovy.

Veřejné
zdravotnictví

Zdraví občanstva jest na záradu povrchní uliční kanalisace lze-li nazvati kanalisací rigoly, v nichž zahnívají zbytky splašků a kalů s louží na návsí. Výpary z nich otravuje se vzduch. Proplachovány jsou jenom vydatným deštěm. O pitnou vodu postaráno jest dovážením káranské vody v sudech z vodovodu hlav. Města Prahy, rozděluje se pouličně domácnostem, ovšem v nedostatečném množství. Místní činitelé usilují v nápravu toho.

Nedostatek
bytů

V Hostivaři jsou sřízelné poměry bytové jako jinde v Praze, ačkoli hlav. město Praha snáší se postupně odpomoci bytové nouzi novostavbami činžovních domů podnikanými soukromníky, družstvy nebo obcí při zákonité finanční záruce státu. Zvýšená potřeba bytů nastala stálým přílivem obyvatelstva za zaměřením buď v úřadech nebo v živnostenských podnicích a v továrnách. Komu podaří se najati byt, platí v Hostivaři kol 1200 Kč ročně z místnosti, se zařízením 150-200 Kč měsíčně. Zapisovateli těchto řádků bylo se spokojiti bydlením v přízemí školy v částečně používaném kabinetě měšťanské za souhlasu místní školy rady, když marně sháněl byt v obci. Ovšem rodinu musil nechat v dřívějším svém působišti a

uskrovniti se, podříditi se dle daných poměrů. Tři před ním v pořadí žadatelům sem ustanovení učitelé z nedostatku bytu resignovali. Bytové nesnáze donucují méně majetné rodiny stavěti si domky, spíše nazvati je možno domečky, o 1 - 2 místnostech s prkenými stěnami uvnitř napěchovanými škvárou zpod kotlí parních. Postaveny jsou na najatých pozemcích směrem u hřbitova, na Pliskavě ke Štěrbohlům. U hřbitova bydlí 1 rodina ve vyřazeném starém železničním vagoně.

Selská jízda

U příležitosti hospodářské výstavy v Praze dne 17. května 1925 prvně vystoupila veřejně průvodem Prahou „Selská jízda“, ústředí jezdeckých odborů dorostu a republikánské strany zemědělského a maloroľnického lidu. Duševním tvářcem hnutí „Selských jízd“ jest poslanec Bohumír Bradáč. Tradicionální národní selská banderia nabyla jimi účelného využití. Je-li naše „Sokolstvo“ studnicí národní energie, chce „Selská jízda“ prospěti domovu, vlasti přestěním zdatného jezdectva v sedle i potahem, aby uschopněna byla v čase potřeby rychle přemístovati sebe i věci a tak doplňovati dopravu automobilovou a leteckou.

Pěvecký a
hudební spolek

V Kostivaři založen byl místní odbor Velké Prahy a čítá 23 členy; předsedou jest František Foulec, nájemce zemského dvora, náčelníkem Václav Černý, statkář, čp. 46. jednatelem Jaroslav Koukal, statkář. Členstvo v neděli dopoledne cvičí a odpoledne vyjíždí do okolí budíc pozornost. Jezdci oblékají se v kroj podobný sokolskému s čapkou poděbradkou z červeného atlasu olemovanou šedým beránkem s vetknutým sokolím perem.

Na veřejnou výzvu vyhláškami ustavil se v Kostivaři početný pěvecký a hudební spolek „Smetana“, který pravidelně týdně cvičí pěvecké smíšené sbory a orchestrální hudbu. Předsedou stal se MUDr. Ludvík Elsnic, lékař, a sbormistrem a kapelníkem učitel Bohuš Vacek.

Žižkovy
oslavý

Po celé vlasti bylo vzpomínáno 11. října 1924 500 letého výročí smrti Jana Žižky z Trocnova a z Kalicha. Po usnešení učitelského sboru účastnilo se žactvo zdejší školy středního stupně školního věku slavnosti uspořádané zdejší měšťanskou školou v sobotu 11. října dopoledne v místní tělocvičně.

V dekorované místnosti zapělo žactvo chorál „Kdož jste boží bojovníci“, přednesly se oslavné básně. Ředitel měšťanské školy Karel Prém promluvil o významu tatíka všech věrných Čechů. Slavnost zakončena národními hymnami. Na nižším stupni obecné školy (1., 2. a 3. Třída) bylo shromážděno žactvo se svými učiteli ve třídách vhodně vyzdobených, kde způsobem věku mládeže přiměřeným neslo se vyučování slavnostně upraveným. Školní budovy ozdobeny byly prapory, učitel-

stvo i žactvo ve svátečním oděvu plně bylo přítomno. V tomto týdnu probíráno bylo učivo vztahující se k době husitské a zvláště k bohatým Janu Žižkovi.

Z mravního pohoršení vznikla bouře husitská, ne pro kořist, ne pro loupežení. Žižka sám jest vzorem nezištnosti a skromnosti. byl přísný, ale srdce vzácného a nad všecko spravedlivého. Proniknut byl duchem bratrství. Zemřel chud, pouhý bratr.

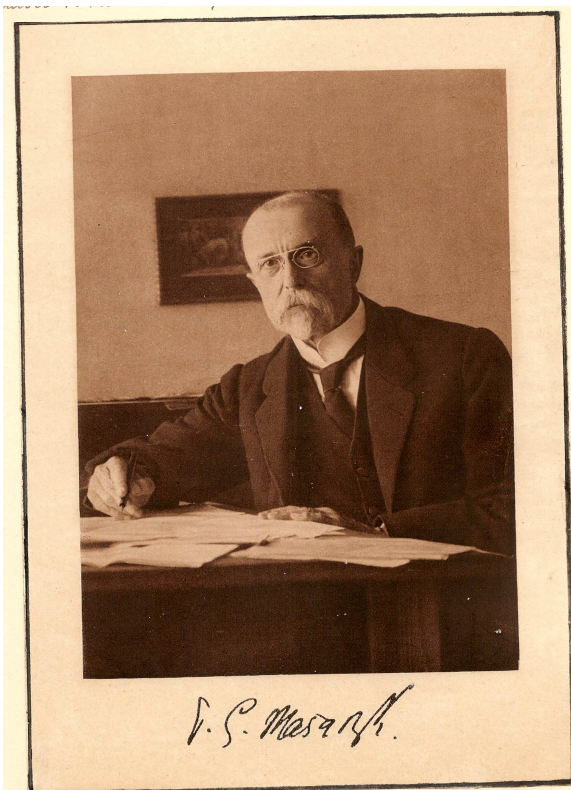
Budeme vždycky velmi potřebovati napomenutí, abychom nezlačněli po zisku a požitku, nezabředli v sobectví, které rozežtírá základy každé společnosti. Žižkův sluch ožil v našich legiích. Poznejme se! Vyhlédávejme jen to, co nás spojuje. Pro blaho celku národa nelekejme se obětí. Ať žví svět opět o naši síle ducha i paží!

75. narozeniny
presidenta
republiky Dr.
T.G. Masaryka

Dne 7. března 1925 dosáhl 75 let věku náš tatíček první president republiky Československé Dr. Tomáš Garrig Masaryk.

Naše republika je především jeho dílem. Při tom nezapomeňme, že republika pro svůj zdar a bezpečnost má zapotřebí držeti se směrnic a zásad svého zakladatele. Mnoho užitečného je pověděno o tom v jeho knize „Světová revoluce“.

Jest ku cti nám učitelům, že v čelo národa postaven jest učitel, filosof světového jména, učitel práce, veliký politik, lidumil, demokrat. Žádá na nás spolupráci. Přičiňujme se býti dokonalými ve svém povolání. Starodávky budme pevným, spolehlivým článkem v republikánském soužití; v mládeži - budoucím národě - přestěme občanské ctnosti.

Máme upřímnou radost, že 7. rok řídí osudy naší republiky filosof Masaryk a chei věřiti o našem národě pravdě, již pověděl Boleslav Jablonský: Tehdy vzejdou lidstvu blaha dnové, až na trůnech sedět budou mudrcové.

Žactvo naší školy společně s měšťanskou školou dalo najevo své pocity radosti při slavnosti sobotní dne 7. března 1925, uspořádané ve vyzdobené tělocvičně. S budov vlály státní a národní prapory. Účastnili se všichni členové sboru učitelského, členové místní školní rady, členové Čsl. Červeného kříže, „Sokola“ a občanstvo. Bohatý program měl 20. čísel vybraných dětských sborových zpěvů, deklamací, slavnostních řečí, blahopřání děti svému tatičkovi presidentu, hudební přednesy na klavír a housle. Upřímná radost zářila všem z očí.

Památné
dny

Úžnamu „Dne svobody“ 28.října, narozenin J. A. Komenského 28.března, „Svátku práce“ 1.května a upálení Mistra Jana Husa 6.července bylo vzpomenuo při vyučování v týdnech předcházejících těmto památným dnům republiky. 28.října vyděšeny byly na škole státní prapory.

Úmrtí
Josefa Peška,
minist. rady

Učitelstvo těžce nese ztrátu vynikajícího kolegy Josefa Peška, ministerského rady a přednosty školského referátu civilní správy Podkarpatské Rusi. Dotrpěl dne 31.října 1924.

Působil také jako okresní školní inspektor v Praze, na Třeboňsku a na Žámbersku. Uzpomínáme na něho s úctou a vděčností. Kde mohl, posloužil pokroku a rozvoji školství, rozšířil čest a úctu učitelskému stavu. Narodil se z učitelské rodiny r.1872 v Sázavě nad Sázavou. Ošude nalézá pro své snahy pochopení pokrokového učitelstva, učebny mění se ve skutečné dílny lidskosti a poslání školy i učitelstva způsobuje opravdu divy v kultuře. Výsledky jeho snah byly proto tak čestné a značné, že jeho osobnost zářila láskou k povolání, příkladnou houževnatou pracovitostí, kterýmiž vlastnostmi podmaňoval si nadšené spolupracovníky. Překónávali musil četné i veliké překážky, přetrpěl i persekuci rakouských úřadů za války, jakož i nepřítzeň závidivců.

Po převratu státním povolán byl presidentem republiky v čelo školského referátu civilní správy Podkarpatské Rusi, kde po uznání jiných podnikl a provedl v době necelých 5 let práci ve školství a lidovýchově, jaké nemá sobě rovné.

Čest budiž jeho památce!

Na vinohradském hřbitově v popelnicovém háji jest jeho pomník.

Úmrtí prof.
Dra. Fr. Drtiny

Želíme odchodu filosofa, znalce českého školství, vědátora univerzitního profesora Dra. Františka Drtiny, věrného přítele učitelstva; v poslední době zastával úřad státního tajemníka ministerstva školství a národní osvěty a spolupůsobil při zakládání Československého Červeného kříže a jeho dorostu.

Dotrpěl 14. ledna 1925; narodil se r. 1863 dne 3. října v Kněždšíně u Nového Knína na Dobrušsku. Byl profesorem pedagogiky a filosofie na Karlově universitě v Praze. Ob r. 1907 - 1911 byl říšským poslancem za okres královéhradecký. Nejznámější jeho vědecké dílo je spis „Myšlenkový vývoj evropského lidstva“, který byl přeložen i do cizích jazyků. Velikou část svého života věnoval vývoji a organizaci národního školství vůbec, vzdělání učitelstva pak zvláště. Ochotně a rád zajížděl na pozvání do učitelských schůzí, rozváděl v nás vznešené myšlenky Komenského, budil v nás víru v lepší život českého učitele a národní školy, povzbuzoval a volal k práci. A přicházel vždy jako druh k druhům, prostý a srdečný, laskavý a milý.

Jako poslanec na říšské radě ve Vídni zachránil mnohým učitelům existenci svým vlivem, bránil nás před útoky reakce vídeňské i české, ochotně a odhodlaně bránil od nás školská přání a přednášoval je na fóru parlamentním. V prvních zákonech školských osvobozené vlasti a v Pedagogickém ústavu J. A. Komenského zřídme podnes jeho ducha.

Zachováme jeho jméno v čestné památce!

Pastýřský list

Běh veřejných událostí v republice naznačují tyto zprávy:

Obyvatelstvo státu bylo rozrušeno vydáním pastýřského listu slovenských biskupů z konce r. 1924. Církev římská na Slovensku zakazuje v něm svým příslušníkům členství ve všech protikřesťanských organizacích, sdruženích a stávkových družstvech a vyhrožuje při tom nejpřísnějšími církevními tresty, zejména odepřením církevních úkonů, rozhrěšení, svátostí a pohřbů.

Tento pastýřský list odporuje úctě k přesvědčení, snášenlivosti a lásce k bližnímu; snaží se hrozbou církevními tresty přinutiti méně uvědomělé občanstvo, aby opustilo pokrokové strany, církevní politice odporující.

Obilní cla

V polovici r. 1924 byla otázka obilních cel příčinou velmi vážné a vleklé riize vládní koalice. Výroba zemědělská zrodnoprávněna má býti s průmyslem na poli celní politiky. Protichůdné stanovisko zaujímala strana sociálně demokratická. Věc rozřešena byla zavedením t. zv. Klouzavých cel zemědělských. Cla tato platí

jen tehdy, když cena klesne na určitou výši vzhledem ku světové rovnosti k poměru cen let posledních a předválečných. Daň obrátová vybíratí se bude také z výrobků zemědělských dovážených k nám z ciziny.

Podpory
nezaměstnanosti

Velké zatížení státní pokladny hned od převratu znamenaly podpory v nezaměstnanosti. Poněvadž nebylo možno poplatnictvo zatěžovati stále vyplácením těchto podpor a poměry zaměstnanecké značně se zlepšily, rozhodla vláda zavésti od 1. dubna 1925 gentský systém podpor v nezaměstnanosti, kterým přenáší se podporování v nezaměstnanosti na odborové organizace dělnické za poměrného státního příspěvku.

Zákon
restriktivní

22. prosince 1924 vydán byl zákon č. 286/1924, který zmocňuje vládu, aby do konce r. 1925 účelně organizovala rozdělení práce na jednotlivé úřady, v těch pak aby zjednodušila výkony správy a působila tak k tomu, aby co nejdříve práce bylo vykonáno co nejmenším počtem sil, ale za to sil dobře placených. Prováděn jest cestou dobrovolného odchodu z úřadu při poskytnutí značných výhod aneb nuceným odchodem do výslužby aneb povoláním odbytného jednou pro vždy.

Jest to zásah stejně bolestný, jako nutný, neboť státní z veřejné úřady vlivem poválečných poměrů byly překrveny a státní výdaje na platy těchto zaměstnanců představovaly nepoměrnou položku k státním výdajům státním. Občanstvo a učitelstvo veřejnými projevy hájilo zájmy školy, žactva i učitelstva, zejména propuštěných mladých sil a absolventů učitelských ústavů, kteří nemohou býti přijati do služeb školních. Voláno bylo k zodpovědným činitelům, aby dbáno bylo kulturního poslání české školy a mezi učitelstvem aby neoslabila se bezohledným prováděním zákona chuť k práci a velmi potřebný klid existenčního zabezpečení aby mu byl zachován. Restriktivní zrušeny mají býti třídy o malém počtu žactva, chráněny mají býti hlavně školy jednotřídní. Z té příčiny ustanoven byl školní zápis pro příští školní rok již na konci vyučování tohoto školního roku. Nové síly učitelské nesmí býti přijímány bez souhlasu zemských a státních úřadů, učitelé přesluhující a dosluhující mají odejít do výslužby. Onemocní-li učitel, musí se třídy nebo oddělení spojit často v učebnách nepostačujících zvýšenému počtu dětí.

Na naší škole nebyly zredukovány třídy, poněvadž přistěhování obyvatelstva žactva ve škole přibývá.

Zajištění
veřejných
finančních
poměrů

K dosažení hospodářské rovnováhy a k uspokojení stoupajících nároků úvěrových, aby kapitál stal se hybnější složkou hospodářskou, vydány byly zákony o nedotknutelnosti vkladů, o přitvoři k ochraně peněžitých ústavů a jejich věřitelů, o povinnosti bankéřů při úschově cenných papírů a všeobecném fondu peněžních ústavů. Odstraniti se jimi má pochybnost k peněžním ústavům, zameziti zpronevěry a zosřtiti kontrolu. U hospodářských poměrů učiněn pořádek 4 zákony: o zvláštním fondu pro zmírnění ztrát, povstalých z poválečných poměrů u peněžních a družstevních ústavů; o Konečné úpravě rakouských a uherských válečných půjček; o převzetí pohledávek, vzniklých z dpdávek za doby války; o mimořádných úlevách při placení daní přímých.

Úprava
valuty

Důležitý krok k úpravě naší valuty podnikla vláda novelou zákona o Národní bance československé čili cedulové bance. Touto změnou zákona se stanoví, že českoslov. koruna zůstává nadále valutovou (měnovou) naší jednotkou a že kurs této koruny bude udržován na přibližně neproměnlivé výši.

Sociální
pojištění
dělníků,
zemědělců a
drobných
živnostníků

U sociálním směru zabezpečena byla pro stáří a invaliditu vrstva dělnická přijetím zákona r. 1924. Pojištění to má vejíti v platnost dne 1. července 1926.

Se stanoviska sociální spravedlnosti dostalo se starobního zabezpečení zákonitého také osobám samostatně výdělečně činným, které vstoupiti má v platnost vládním nařízením tehdy, až hospodářská nosnost vrstev zemědělských a živnostenských, daňovou reformou a snížením dosavadních břemen bude tak přízpůsobena, aby placení příspěvku na sociální pojištění nečinilo žádných potíží ani tomu nejhůře situovanému.

Československá
akademie
zemědělská

Koncem r. 1924 založena byla z popudu rolnictva Československa akademie zemědělská, jejímž předsedou zvolen ministr zemědělství dr. Kodža. Tento odborný vědecký ústav zřízen byl sděpomocí zemědělského lidu.

Zákon o
placení
dovolené

U jarním zasedání nár. shromáždění r. 1925 přijat byl zákon o placené dovolené zaměstnanců.

Svátky a
památné dny
republiky

Dne 21. března 1925 přijata byla poslancekou směnovou úprava svátků a památných dnů republiky, a 2/4 úprava vzájemných poměrů náboženských vyznání. Zrušeny byly římskokatolické svátky 2/2, 25/3, 16/5, 8/9 a druhé dny svátků velikonočních, svatodušních a vánočních; zůstávají tedy svátky 1/1, 6/1, Nanebevzetí

Poměry mezi náboženskými vyznáními

Páně (pohyblivý), Božského Těla (pohyblivý), 29/6, 15/8, 1/11, 8/12, 25/12. Nově ustanoveny jsou památné dny republiky se zachováváním předpisů jako o nedělích: 1/5 (= svátek práce), 5/7 (= Cyrila a Metoděje), 6/7 (= Mistra Jana Husa), 28/9 (= knížete Václava); již zákonem ze 14. října 1919 ustanoven byl 28. říjen státním svátkem (= Prohlášení samostatnosti).

První zákon vyřešil aspoň částečně poměr mezi státem a církvemi ve snaze úplné odluky církve od státu. Druhý zákon řeší určení nábož. vyznání, dětí, bohoslužebné výkony, příspěvky církvím, pohřbívání, svěcení nedělí a svátků ve smyslu naprosté snášenlivosti.

Konflikt s Vatikánem

Ačkoli úprava svátků a památných dnů republiky provedena byla celou koalicí vlády i za souhlasu lidové (klerikální) strany, přece jen stala se podnětem ke konfliktu s Vatikánem. Dne 6. července poprvé slaven byl den upálení Mistra Jana Husa. Celá republika, ale zejména Praha, chtěla dáti velkolepou slavností najedno, že národ nezapomíná na své velké muže minulosti a že dovede oceniti jejich kulturní a národní práci. Oslav pražských na Staroměstské radnici jako protektor zúčastnil se prezident republiky Masaryk a jako čestný předseda ministerský předseda Ant. Švehla. Této účasti prezidentově a ministerského předsedy na slavnosti hleděl zabrániti Vatikán výstrahou, tlumečnou naší vládě papežským nunciem Marmaggim, v níž bylo tvrzeno že tato účast vlády na slavnosti jest urážkou církve a hroženo odjezdem papežského nuncia z Prahy. Takovému neoprávněnému nátlaku nemohlo býti ani prezidentem ani ministerským předsedou vyhověno a tak hned v den oslav papežský nunciatus skutečně republiku opustil a odjel do Říma. Čin tento vyvolal v celé veřejnosti pochopitelně vzrušení. Postup Vatikánu byl zřejmým mísením se do vnitřních našich poměrů a bylo jednomyslným názorem rozhodujících činitelů ve státu parlamentu i veřejnosti, že musí být odmítnut. Vláda prohlásila plakátováním, že jest pevně odhodlána hájiti i proti Vatikánu prohlásila svrchovaných práv našeho státu vymoci šetrnost k našim zákonům pro příští oslavy Husovy mezi našim státem a Vatikánem podobný konflikt vzniknout již nesmí. Vláda a náš stát nechce žádného náboženského boje, naopak chce pracovati cestou zákonnou k jeho odstranění.

Ministr šk. a nár. osv. Dr. J. Markovič
Budova školní

Ministr školství a národní osvěty Rudolf Bechyně odstoupil a úřad ten převzal jako správce poslanec Dr. J. Markovič dnem 9. října 1924.

O prázdninách 1924 natřen vnějšek budovy školy a chodby.

Knihovna žák.
a učitel.

Ve školním roce 1924-25 čítala žákovská knihovna 273 svazky; 230 žáků vypůjčilo si 1580 knih, průměrně 1 žák 7 knih. Učitelská knihovna čítala 173 svazky a vypůjčeno z nich 55 knih. Poněvadž pro letošek nebyla dotována učitelská knihovna místní školní radou usnesl se učitelský sbor přispět na ni jako loni 2% ze svého služného, což činilo za celý rok. 319,12 Kč

Spořivost dětí

Místní platebna městské spořitelny vinohradské podělila všechny děti nově do školy vstupující vkladními knížkami se základním vkladem po 1 Kč. Dle vydaného výkazu četřilo loni 226 dětí ze 379 t.j. 60%. Ku dni 3/10 1924 dostoupily dětské vklady (s měst. školou) na 26.201 Kč. Z malých výdělků rodiče málo mohou ušetřiti dětem ku spoření. Stávají se také případy, že rodiče v těžkých případech užijí dětských úspor k výdajům na živobytí, vypůjčují si od dětí.

Mimoškolní
práce
učitelstva

Práce školní s přípravami na vyučování vyčerpává všechny síly učitelovy. Nadnormální činnosti upadá učitel do nervosity či jinak na zdraví a rodině trpí - tím pak by trpěla i školní práce. Uyznačených schůzí ve spolecích se učitelstvo zúčastní, pokud bydlí v místě. Učitel Bohuš Vacek řídí pěvecký sbor, Fr. Ludvík jest jeho členem. Fr. Ludvík z dřívějšího působení Kunvaldu přenesl sebou starosti v hospodářské záležitosti tamní obce, a intervencemi u poslanců a úřadu v Praze přičinil se o subvencování a dostavbu okres. silnice z Kunvaldu do Rokytnice, o peněžní pomoc postiženým průtržní mračen, o stavbu telefonu, o přípravné práce a subvencování regulace Korského potoka, o výplatu subvence, Sokolovnu a přiznání podpory na hřiště při ní.

Sebevzdělává
ní se

Ku svému vzdělávání se sledují členové sboru všechny události školy a veřejného života se týkajících, hovoří o nich vespolek při nejlepší vzájemné shodě, pilně čtou učitelské časopisy a přispívají na učitelskou knihovnu, jak jinde uvedeno. Usilovně pracuje každý, aby v práci školní vyhověl požadavkům na něho kladeným; politické činnosti se straní. Uč. Fr. Votengl navštěvoval celoročně kurs pro vzdělání odbor. učitelů měst. škol.

Existenční
poměry

Veliké starosti působí každému neblahé existenční poměry při stoupající drahotě životních potřeb, jak zaviněny byly předchozích letech ukvapenými zákony o snížení služebních příjmů.

Poměr
občanstva

Občanstvo příznivě posuzuje práci učitelskou, vyhledává styky s učiteli a spolupůsobí shodně ve vychovatelství. Škola jest nejpřednějším zájmem občanstva.

Dotace.
Školné

Chudé žactvo dostává školní potřeby zdarma. Školné se neplatí jako vůbec ve Velké Praze. Dle pravidel, platných pro všechny školy Velké Prahy, přispělo hlavní město Praha v občanském roce 1924:

Na učebné pomůcky	480 Kč,
Na žákovskou knihovnu	300 Kč,
Na školní lékárničku	400 Kč,
Na potřeby k ženským pracím ručním pro chudé žáčky	532 Kč,
Na potřeby k chlapeckým pracím výchoďným pro chudé hochy	400 Kč,
Na potřeby učebnic, sešitů, papíru a pod.....	2.576 Kč,
Na potřeby k chlapeckým ruč. pracím mimořádně	825 Kč,
Na výlety školní pro 6 tříd (od III. třídy výše)	640 Kč.

Postrádáme příspěvku na učitelskou knihovnu.

Činnost místní školní rady byla uspokojivá.

Místní školní
rada

Roku 1925 vypršelo 4leté působení místních školních rad, proto nařizeny byly nové volby jich.

Dne 8. května 1925 ve společné schůzi sboru učitelstva obecné školy se sborem učitelstva měšťanské školy zvoleni byli tito členové míst. školní rady za učitelstvo:

1. Bohuš Vacek za obec. školu,	Poradní hlas mají:
2. Jan Bachna za obec. školu,	Karel Prém, ředitel měšť. šk.
3. František Janda za měšť. školu,	František Ludvík, z. říd. uč. obec. šk.
4. Jaroslav Dlabal za měšť. školu,	Marie Zdrábecká-Dvořáková, uč.
5. Karel Dlabal za měšť. školu	žen. ruč. prací a domácích nauk

Ústřední zastupitelstvo hlavního města Prahy ve schůzi 30/6 1925 zvolilo dle zásady poměrného zastoupení politických stran tyto členy:

6. MUDr. Jan Soukup za nář. socialisty,
7. Josef Chudomel, úředník dráhy, za nář. social.,
8. Josef Černý, statkář, za republikány,
9. Jaroslav Babička, ředitel továrny obuvi, za nářod. demokraty,
10. Karel Škopec, disponent v továrně Podhajsských, za nářod. demokraty,
11. Václav Slabihoud, truhlář, za sociál. demokraty,
12. Josef Koukal, ml., tajemník strany lidové,
13. Rudolf Mareš, obchodník, za živnostníky a obchodníky,
14. Karel Schneider, úředník minist. soc. péče, za komunisty,
15. Josef Marát, úředník dráhy, za komunisty.

Náhradníky v místní školní radě jsou:

1. Ludvík Šaffek, odbor. učitel, za nár. socialisty,
2. Frant. Bašus, továrník, za nár. demokraty,
3. Josef Mlejnecký, dělník, za komunisty.

Jednoduchá
frekvence

Místní školní rada usnesla se žádati o zavedení jednoduché docházky školní, aby vzdálenější žactvo mělo o polední dostatek volného času naobědvati se, nynější 1 hodinová přestávka polední je k tomu krátká.

Učitelství
dům.

V popředí činnosti místní školní rady bylo zasazovati se u zastupitelstva hl. m. Prahy o stavbu opatrovny činžovního domu pro učitele. Tyto nálehavé potřeby obce byly rozhodujícími činiteli příznivě posouzeny a připravováno jest jich uskutečnění v nejbližší době.

Pojištění žactva.

Rada hlavního města Prahy pojistila veškeré žactvo zdejší školy na občanský rok 1925 proti následkům tělesných úrazů u Pražské městské pojišťovny.

Nabídka
chudým dětem,
prázdn.kolonie

Ústřední sociální sbor hlav. města Prahy daroval chudým dětem mimo zmíněné vpředu obědy také 30 párů botek a na prázdninové kolonie vypraveno péči okresní komise o mládež a příspěvím odborných sdružení zaměstnaných celkem 45 dětí.

Den matek

První neděle v květnu 1925 byla zasvěcena matkám podnětu „Českosl. ochrany matek a dětí“ v Praze XIII. O úctě a lásce k matce promluveno bylo v týdnu předtím k dětem ve všech třídách při občanské nauce a výchově.

Loutkové
divadlo

Děti se zálibou navštěvují v sobotu o 4. hodině odpolední občasná představení loutkového divadla zdejší měšťanské školy. Kostrovi přenosného divadla pořídili žáci měšť. školy při ručních pracích výchovných řízením učitele Karla Dlabala; při představení účinkují žáci měšťanské školy vedením odbor. učitele Frant. Jandy. Ústupné 20 h za dítě věnuje se na divadlo. Účast jest vždy veliká, jak místnost učebny dovoluje. Děti se tak ušlechtilě baví.

Biograf

Byla pořádána 2 povinná dětská představení biografická. „O Karlu Havlíčkovi“ a „Ze života našich legií“ v biografu „Sokola“, kterých zúčastnilo se všecko žactvo. Děti se zájmem sledovaly děj a ve škole o něm vypravovaly při rozhovoru vedeném učitelem. Mimoto přístupna jsou mládeži školní občasně přádaná biografická představení v neděli odpoledne v témže biografu, výslovně označená jako dětská představení.

Dětská
divadla.

K účelům školním se hrálo žactvo měšťanské školy dne 24. května 1925 odpoledne v zahradě obecního domu („Na radnici“) divadelní hru „Začarovaná země“ od MUDr. Karla Drimla. Děj sleduje protituberkulózní snahy.

Druhé divadelní představení uspořádáno bylo v tělocvičně školní, hrálo se „Čert a Káča“ (dne 30. května). Účast velkých i malých diváků byla značná.

Výstava prací
žactva

Ve neděli 21. června 1925 učitelský sbor uspořádal ve školních 2 učebnách výstavu prací provedených ve IV.a), IV.b), V.a), V.b) třídách při ručních pracích výchovných, při ženských ručních pracích a při kreslení. Výstavka svým vkusným uspořádáním žákovských výrobků přímo překvapovala. Třídní učitelé všech tříd celý den byli přítomni a besedovali s rodiči, kteří přicházeli s dětmi nepřetržitým proudem o 8 hod. ráno do 6 hod. odpoledne. Vyslovovali svoje uznání i obdiv, jak mládež dnešní školy je vedena proti dřívějším časům. Pochvalně vyslovil se také přítomný pan okres. školní inspektor Augustin Šindelář.

Dary.

Na dobrovolných darech při té příležitosti bylo vybráno 216.74 Kč na fond k opatrování školních potřeb ve třídách.

Učitelstvo i žactvo bylo uznáním práce povzbuzeno, veliký zájem občanstva (někteří přišli 2x i 3x) byl projevem přízně škole.

Výsledek byl v každém směru velmi uspokojující.

Pan MUDr. Jan Soukup, školní lékař v Kostivčicích, daroval škole u příležitosti výstavky z úcty k dětské práci k účelům kulturním 50 Kč.

Při školním zápise sbírány byly dobrovolné příspěvky na humanitní instituce dětské. Sbírkou vynesla 279.85 Kč, jež rozděleny byly takto a zaslány: Zemské komisi pro péči o mládež v Praze 90 Kč, okresní péči o mládež ve Vršovicích 99.85 Kč a Bolzanovu samostatnému sirotčinci učitelskému v Praze 90 Kč.

Pomůcky
školní

Z dotace místní školní rady 480 Kč na r. 1924 byly zakoupeny pro školu tyto pomůcky: Obraz Bedřicha Smetany, Jana Žižky, „Jan Žižka před Prahou“, 1 album „Mánes mládeži“, 1 album „Oblastivědné obrazy“, 1 plán „Velké Prahy“, 1 plán (pohledový) Prahy, 4 obrazy k pohádkám, 8 obrazů J. A. Komenského (do tříd), 1 obraz pěnkařky, 1 obraz „Žižka před Kutnou Horou“, 2 násosky. Z dotace 260 Kč okres. šk. výboru přijato: 2 plány Prahy (nepodlepené), 4 obrazy historické (Žižka, Hus káže, kaple Betlemská, Tábořská pokladnice), 2 knihy do uč. knih („Praha v době kamenné“, „Jirásek Al.“)

Dary

Rada hlav. města Prahy darovala pro učitelskou knihovnu:

2 díly Dra V. Šimáka: „Kronika čsl.“ ; nevázaná.

3 díly Dr. J. Šusta: „Dějiny Evropy v l. 1812 - 1870.“ ; nevázané.

1 díl Dr. J. Šusta: „Světová politika v l. 1871 - 1914.“ ; nevázané.

1 díl Dr. J. Šusta: „Z dob dávných i blízkých“ ; nevázá.

1 díl Dr. V. Vojtíšek: „Naše státní znaky.“ ; nevázá.

1 díl Dr. J. Pešek: „Matka vlast“ ; vázá.

Pro žákovskou knihovnu:

1 Alois Žipek: „Přede dnem.“

1 Dr. Jos. Pešek: „Naše vzory.“

Hlavní město Praha v uznání stísněných hmotných poměrů učitelstva Velké Prahy poskytlo dobrovolně všemu učitelstvu ve Velké Praze působícímu přídavek ročních 750 Kč pro rok 1925. Ku konci škol. roku vyplaceno bylo každému učiteli 350 Kč, zůstatek 400 Kč vyplacen bude k vánocům.

Rozvrhy
učiva

Členové učitelského sboru vypracovali na základě vydaných osnov a nálezů dle nových směrnic zejména k novým učebním předmětům (občanské nauce a výchově a ručním pracím výchovným) nové podrobné rozvrhy učiva přihlížejíc ke zkušenostem z praxe a k místním poměrům. Tyto rozvrhy učiva schváleny byly pro 1. až 5. školní rok výnosem okres. školního výboru na Král. Vinohradech ze dne 30/3 1925.

Výlety žactva

Žactvo zajelo se svými učiteli ze IV.a), V.a), V.b) třídy dne 6. června 1925 shlédnouti historický Tábor. Třída IV.b) dne 15. června t. r. navštívila Konopiště u Benešova

Konec
vyučování

Vyučování v tomto školním roce ukončeno bylo 27. června. Význam prvního svátku Mistra Jana Husa 6. července t. r. v osvobozeném národě byl žactvu objasněn před rozchodem na prázdniny

Zápis žactva

Od 27. do 30. června proveden byl předběžný zápis žactva pro příští školní rok, aby během prázdnin mohla zemská školní rada rozhodnouti, na kterých školách pro slabý počet žactva zrušeny budou třídy.

Živelní
pohromy

Dne 4. července 1925 stihlo Kostivař a okolí hrozné krupobití, způsobivší mnoho škody na polích a v sadech.

V tomto roce zaplaveny byly katastrofálními přívaly vodními různé krajiny republiky, také Praha. Příčina těchto poruch povětrnostních vysvětluje se poruchami v účincích slunečního vlivu na naši zemi, jak souditi možno dle pozorovaných t. zv. slunečních skvrn.

Fr. Ludvík, zast. ř. učitel.